

FL-VA / VVS / Kulde 2026

Felles salgs- og leveringsbetingelser
for VA, VVS og kuldebransjen
(erstatte FL-VA/VVS/Kulde 2023)

 NOVAP
Norsk Varmepumpeforening

RØRENTREPRENØRE
NORGE

 VVP
VA og VVS
Produsentene

VKE **VENTILASJON
KULDE
ENERGI**

**FELLES SALGS- OG
LEVERINGSBETINGELSER
FOR VA, VVS OG KULDEBRANSJEN:**

**FL-VA/VVS/Kulde
2026**

UTGIVERE:

NOVAP - Norsk Varmepumpeforening | novap.no

Rørentreprenørene Norge - Rørentreprenørene Norge | rorguide.no

VKE - Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi | vke.no

VVP - Produsentforeningen for VA og VVS | vavvs.no

LAYOUT: Niels E. Wisth | NEW Productions AS | newpro.no

Versjon 2026-01

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverkslovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med utgiverne er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

INNLEDNING

Følgende organisasjoner står bak felles salgs- og leveringsbetingelser for VA-, VVS og kuldebransjen, 2026 (FL-VA/VVS/Kulde 2026):

- ▶ Norsk Varmepumpeforening (NOVAP)
- ▶ Rørentreprenørene Norge
- ▶ VA og VVS Produsentene VVP
- ▶ VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi

Avtalen erstatter FL-VA/VVS/Kulde 2023. Det er gjort språklige tilpasninger og en justering mot NS 8411 Alminnelige kontraktsbestemmelser for kjøp av varer og tekniske produkter for bygg og anlegg – Hyllevarer. Virkeområdet for de fremforhandlede betingelsene er all handel mellom medlemmer av organisasjonene nevnt foran og er supplerende i forhold til kjøpsloven.

FL-VA/VVS/Kulde 2026 er tilpasset mindre kjøp hos leverandør eller grossist på grunnlag av en forhåndsavtale, så som ramme- eller samarbeidsavtale. For større prosjektspesifikke varekjøp og kompliserte sendekjøp kan NS 8411 være bedre egnet.

FL-VA/VVS/Kulde 2026 bør brukes i avtaler mellom alle aktører som handler med produkter innen VA, VVS, kulde og varmepumper, så som avtaler mellom entreprenører og leverandører, mellom grossister og produsenter. Organisasjonene anbefaler at betingelsene legges til grunn også for handel med eller mellom bransjeaktører, utenfor nevnte organisasjoner.

Organisasjonene har valgt ikke å angi konkret hvilke betingelser som kan eller ikke kan fravikes ved avtale mellom partene, men angir generelt at disse betingelsene gjelder med mindre annet er avtalt.

Det understrekes likevel at partenes representanter har kommet frem til disse betingelsene som en gjennomtenkt helhet, og som resultat av forhandlinger med tilpasning fra begge sider.

Det oppfordres derfor til varsomhet med å avtale avvik med mindre dette skyldes konkrete forhold ved det enkelte prosjekt. Den individuelle kontrakt vil ikke bli ugyldig i tilfelle partene i det enkelte

tilfelle fremforhandler avtalevilkår som avviker fra FL-VA/VVS/Kulde 2026.

Partene ønsker å legge til rette for økt grad av elektronisk handel og er enige om at elektronisk kommunikasjon er å anse som skriftlig.

Disse salgs- og leveringsbetingelsene har forrang fremfor andre leveringsbetingelser i den utstrekning de ikke uttrykkelig fravikes ved skriftlig avtale mellom partene.

FORRETNINGSHEMMELIGHETER

Ingen av partene i avtalen må urettmessig bruke eller formidle en forretningshemmelighet som vedkommende har fått kunnskap om eller rådighet over i anledning kjøpet. Tegninger og dokumentasjon som én av partene gir fra seg, skal bare anvendes av den andre parten til formålet med kjøpet og kan derfor bare gis til andre når dette er nødvendig for gjennomføringen av dette formålet.

PERSONVERN

Inngåelse og gjennomføring av avtalen og bestillinger kan innebære registrering og behandling av personopplysninger. Behandlingen er regulert i selgers personvernerklæring.

ETISKE RETNINGSLINJER

Partene forplikter seg til å følge anerkjente etiske retningslinjer (Code of Conduct). Dette dekker et bredt spekter av områder, inkludert menneskerettigheter, arbeidsforhold, antikorrupsjon, miljøvern og etisk forretningspraksis basert på Norske lover og forskrifter, internasjonale rammeverk som FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og ILO-konvensjoner.

Undertegnet NOVAP, VVP, Rørentreprenørene Norge og VKE

FL-VA / VVS / KULDE 2026

1 Tilbud

- 1.1 Selgerens tilbud gjelder i 60 dager fra den dag tilbudet er datert med mindre annet er skriftlig avtalt.
- 1.2 Kjøper har selv ansvaret for å kontrollere at selgers tilbud er i overensstemmelse med kjøpers formål.

2 Tegninger o.l.

- 2.1 Tegninger, beskrivelser og tekniske oppgaver forblir utarbeiderens eiendom.
- 2.2 Prosjektmaterialer kan ikke utnyttes på en måte som er urimelig i forhold til den annen part.

3 Varsler, krav og meldinger

- 3.1 Varsler, krav og meldinger i tilknytning til avtalen skal skje skriftlig og skal identifisere leveransen og den person eller enhet som håndterer kjøpet hos mottaker.

4 Kvalitet

- 4.1 Tilbud gjelder alminnelige handelsvarer når intet annet er opplyst. Ønskes tilbud på spesielle varer utenom alminnelige handelsvarer, må dette gå fram av forespørselen.
- 4.2 Varene skal oppfylle de funksjonsbeskrivelser og de tekniske beskrivelser som er avtalt, samt krav som stilles til varene i lover og forskrifter.
- 4.3 Endres lover eller forskrifter etter avtalens inngåelse og før leveranse, skal avtalen endres i den utstrekning kostnader eller leveringstid påvirkes.

5 Produktinformasjon

- 5.1** Varene skal være i overensstemmelse med produktinformasjon som selger har gitt og kjøper er kjent med, eller burde være kjent med. Med mindre annet er skriftlig avtalt er selger ikke ansvarlig for noen del av prosjekteringen, for anvendelsen av varen, eller for varens kompatibilitet med andre produkter.
- 5.2** Der det kreves i lov eller forskrift at anvisninger og sikkerhetsinformasjon være på norsk eller et annet skandinavisk språk skal denne være tilgjengelig i elektronisk format ved mottak av varen.

6 Ansvar for oppgitte opplysninger

- 6.1** Hver av partene er ansvarlig for at korrekte og fullstendige opplysninger er gitt.

7 Transport

- 7.1** Selger har ansvar og risiko for varen frem til avtalt leveringssted. Risikoen går først over når varen er levert på en sikker og dokumentert måte, jf. pkt. 11.2. Dersom kjøper selv henter varen eller benytter egen transportør, går risikoen over når varen er lastet på kjøpers transportmiddel eller overlatt til kjøpers transportør.
- 7.2** Dersom selger har ansvar for transport, skal selger forsikre varen under transport, enten gjennom transportforsikring eller selvassuransé.
- 7.3** Selger plikter å levere i henhold til ordrebekreftelsen. Kjøper skal sørge for at leveringsstedet er tilgjengelig og egnet for lossing, og varsle selger dersom levering ikke kan skje som planlagt.
- 7.4** Fraktfører engasjert av selger skal bære ID-kort, ha gyldig legitimasjon og bruke utstyr godkjent etter gjeldende lov/forskrift. Byggeplassens HMS-krav skal følges.

- 7.5** Varer skal merkes etter avtale og leveranser dokumenteres.
- 7.6** Selger skal benytte hensiktsmessig transportmiddel. Dersom særskilt utstyr kreves for å gjennomføre leveransen, skal selger varsle kjøper i god tid før levering. Kjøper sørger for utstyr og dekker kostnaden med mindre annet er avtalt.
- 7.7** Kjøper skal ved levering kontrollere at varen er i samsvar med pakkseddel, og kontrollere emballasje og synlige skader. Eventuelle avvik skal dokumenteres og varsles umiddelbart ved levering.
- 7.8** Transport skal så langt mulig gjennomføres med kjøretøy som oppfyller gjeldende miljøkrav, herunder lavutslipps- eller nullutslippsløsninger der dette er påkrevd og praktisk mulig. Partene skal tilstrebe løsninger som reduserer unødvendig transport og emballasje.

8 Varsel om forsinkelse

- 8.1** Dersom en part ikke kan overholde avtalt leveringstidspunkt eller mottakstidspunkt, skal den andre parten varsles uten ugrunnet opphold. Varslet skal angi årsak og nytt forventet tidspunkt.
- 8.2** Unnlater en part å varsle, kan den andre parten kreve de merkostnader som kunne vært unngått ved rettidig varsel.

9 Heving ved forsinket levering og forsinket mottakelse

- 9.1** Dersom varslet eller inntruffet forsinkelse ved levering eller mottakelse medfører vesentlig ulempe, har den av partene som ikke er ansvarlig for forsinkelsen, rett til å heve avtalen ved skriftlig meddelelse til den annen part.
- 9.2** Dersom forsinkelsen bare gjelder deler av leveransen, kan heving bare foretas for disse varer med tilbehør.

10 Dagmulkt ved forsinkelse

- 10.1** Dagmulkt ved forsinket levering påløper bare dersom dette er særskilt avtalt skriftlig og fast leveringstid er angitt. Er satsene ikke avtalt skal dagmulkten utgjøre 0,5 prosent av kjøpesummen for den forsinkede del av leveransen per påbegynt uke, begrenset til 10 prosent av den aktuelle kjøpesummen.
- 10.2** Når maksimal dagmulkt er nådd, anses forsinkelsen som vesentlig mislighold som gir kjøper rett til å heve avtalen etter pkt. 9. Kjøper kan ikke kreve erstatning i stedet for dagmulkt, med mindre forsinkelsen skyldes forsett eller grov uaktsomhet fra selger.
- 10.3** Selger er ikke ansvarlig for dagmulkt dersom forsinkelsen skyldes forhold utenfor selgers kontroll som selger ikke med rimelighet kunne forutse, unngå eller overvinne, forutsatt at kjøper er varslet uten ugrunnet opphold.
- 10.4** Krav om dagmulkt skal fremsettes skriftlig uten ugrunnet opphold etter at forsinkelsen er inntruffet, og senest innen tre måneder etter avtalt leveringstidspunkt. Unnlater kjøper dette, bortfaller retten til dagmulkt.

11 Kontroll ved mottakelse av leveransen

- 11.1** Pakkseddel skal følge leveransen.
- 11.2** Kjøper skal ved mottakelsen kontrollere leveransen mot pakkseddel og for øvrig under- søke den forsvarelig, alt etter leveransens art og leveringsform. Varen anses som levert når kjøper – eller dennes representant på avtalt leveringssted – har signert for leveransen.
- 11.3** Kjøper plikter å lagre og transportere varene på en etter forholdene forsvarelig måte.

12 Reklamasjon

- 12.1** Mangler som oppdages eller burde ha vært oppdaget ved varens mottakelse, skal det reklameres over uten ugrunnet opphold. Ellers reklameres det uten ugrunnet opphold etter at mangelen oppdages eller burde vært oppdaget. Reklamasjonen skal varsles skriftlig og skal inneholde beskrivelse og billedokumentasjon av mangelens art, omfang og skadested med adresse.
- 12.2** Reklamerer ikke kjøper som bestemt i pkt. 12.1, til tross for at han har oppdaget mangelen eller burde ha oppdaget den, taper han retten til å påberope seg mangelen.
- 12.3** Erstatning for reklamert vare faktureres som vanlig ordre. Selger vil vurdere reklamasjonens berettigelse, og eventuelt utstede kreditnota på den reklamerte varens verdi eller del av denne.
- 12.4** Selger svarer ikke for mangel kjøper ikke har reklamert over innen fem år etter mottagelse av varene.

13 Selgers ansvar for mangel

- 13.1** Lider den leverte varene av en mangel (konstruksjons-, produksjons- eller materialmangel) – jf. pkt. 12 – kan kjøper kreve av selger:
- a)** omkostningsfri omlevering/utbedring av varene.
 - b)** dekning av de direkte utskiftningsomkostningene.
- Med direkte utskiftningsomkostninger forstås vederlag til fagarbeider / lærling / hjelper etter medgått tid og til avtalt timepris. Tilkomstutgifter som gravearbeider, stillas, kran nødvendige bygningsmessige arbeider mv. er ikke en del av de direkte utskiftningsomkostningene.
- 13.2** Ved større reklamasjonsarbeider bør partene avtale særskilt tiltak, tidsplan og oppgjør.

- 13.3** Omfanget av selgers ansvar avhenger av i hvilken grad mengde, trykk- og tetthetsprøver er foretatt i henhold til gjeldende normer, samt hvorvidt produsentens monterings- og bruksanvisninger er fulgt.
- 13.4** Før kjøper selv avhjelper mangelen, skal mangel og skadested dokumenteres (bilder og skriftlig beskrivelse). Selger skal gis rimelig tid til å kunne besiktige varen og skade- sted. Gjør ikke kjøper dette taper han retten til å kreve avhjelp, med mindre hensynet til driftsmessige og økonomiske forhold krever øyeblikkelige tiltak. Partene skal søke enighet om hvordan utbedring skal skje.
- 13.5** Unnlater selger innen rimelig tid å foreta omlevering/ utbedring som kjøper har krav på, har kjøper rett til selv å avhjelpe mangelen på selgers bekostning eller kreve avslag i prisen, eller, hvis mangelen er vesentlig, å heve kjøpet.
- 13.6** Dersom kjøper fremmer en åpenbart grunnløs reklamasjon, kan selger kreve sine dokumenterte kostnader dekket av kjøper.
- 13.7** Utover det som fremgår av foranstående svarer selger ikke for noen skade eller noe tap som er en følge av mangel ved varene, med mindre varene avviker fra det som er garantert eller det foreligger feil eller forsømmelse på selgerens side eller hos noen som selgeren hefter for, jf. kjøpsloven § 40 (3).

14 Retur

- 14.1** Selger vil kun motta varer i retur dersom dette i hvert enkelt tilfelle er avtalt på for- hånd. Varer som tas i retur må være ubrukte og i samme stand som ved levering, og i original emballasje der dette anvendes for produktet. Faktura- eller ordrenummer må oppgis.
- 14.2** Varer av samme type skal være sortert på samme måte som ved levering fra selgers lager.

- 14.3** Varer som er tilvirket etter kjøpers spesifikasjoner og fremstilles kun etter bestilling, tas normalt ikke i retur.
- 14.4** Returadresse for lagerførte og ikke lagerførte varer skal angis i returdokumentet som skal være mottatt hos kjøper før retur-forsendelsen effektueres.
- 14.5** Retur skjer for kjøpers regning og risiko, slik at blant annet returfraktkostnader skal dekkes av kjøper.
- 14.6** Dersom retur skyldes selger eller forhold på selgers side, skjer retur for selgers regning og risiko.

15 Sikkerhet og forsikring

- 15.1** Oppstår grunn til å anta at en part ikke kommer til å oppfylle de forpliktelser som på- hviler etter avtalen, har den annen part rett til å kreve at akseptabel sikkerhet stilles for oppfyllelsen. Gjøres ikke dette uten ugrunnet opphold, har den part som har krevd sikkerhet, rett til skriftlig å heve avtalen for de varer som ikke er levert.
- 15.2** Partene skal ha relevante ansvarsforsikringer.

16 Fakturering

- 16.1** Selger skal fakturere kjøper fortløpende etter hvert som leveransen finner sted – og senest innen 120 dager etter leveransen. I tilfelle oversittelse av nevnte frist, har selger ikke rett til betaling for angjeldende faktura med mer enn 65 prosent.
- 16.2** Dersom endelig fakturagrunnlag ikke foreligger innen fristen har selger anledning til å fakturere et foreløpig estimert vederlag. Eventuelle avvik og/ eller mellomværende skal krediteres eller korrigeres så snart endelig fakturagrunnlag foreligger.

